



Utvärderingsrapport: Institution för moderna språk, huvudområde tyska, kandidatnivå

Inledning

I enlighet med Riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar (UFV 2015- 475) och Språkvetenskapliga fakultetsnämndens modell för kvalitetsuppföljning och utbildningsutvärderingar 2017-2022 (Språkfak 2018/13) utvärderades fakultetens huvudområden på grundnivå och avancerad nivå under 2020.

Via zoom genomfördes platsbesök 20 – 24 april, 2020. Underlaget för bedömarpanelen utgjordes av självvärdering samt ett dokumentationspaket omfattande bland annat kursplaner, utbildningsplaner och kursrapporter.

Bedömarpanelen hade följande sammansättning:

- Hans Lindquist, professor emeritus i engelska, Malmö universitet (ordförande)
- Hanne Leth Andersen, rektor, professor i universitetspedagogik, Roskilde Universitet
- Marcus Eng, studiebevakare vid Uppsala Studentkår (studeranderepresentant)
- Riho Grünthal, professor i östersjöfinska språk, Helsingfors universitet
- Magdalena Sörle, masterstudent i svenska, Uppsala universitet (studeranderepresentant)
- Gunhild Vidén, professor emerita i latin, Göteborgs universitet

I september överlämnade panelen sina bedömarrapporter. I december redovisade ämnena utvärderingsrapporter i vilka berörda lärarkollegier reflekterar över sina utbildningars styrkor, svagheter och utvecklingsområden.

De viktigaste slutsatserna av utvärderingen

Sammanfattning av panelens utlåtande.

Panelen konstaterar att alla genomlysta examensmål uppfylls. Konkret kan panelens utlåtande sammanfattas med följande punkter:

- Helheten av utbildningen är genomtänkt, lösningarna är motiverade samt att studierna sker under tydlig handledning (se s. 3).



- Tyska språket har god lärarkapacitet.
- Ämnet har breda nätverk inom Uppsala universitet och utanför institutionen. (se s. 12)
- Grundutbildningen och indelningen av kurser understöds av effektivt samarbete mellan lärare. (se s. 12)
- Ämnet har intensiva kontakter med Tyskland och en stor del av kurslitteraturen är på tyska. Ämnet har intressanta nätverk och besök av intressanta och välmeriterade gäster.
- Jämställdhetsperspektiv integreras naturligt i form av metadiskussioner om och anläggande av genusperspektiv på kurslitteraturen och dess sammansättning.
- Studiemiljön bedöms vara tillgänglig och ändamålsenlig. (se s. 13)

I vilken mån instämmer ämnet med bedömningen:

Ämnet instämmer med den positiva bedömningen.

Styrkor med utbildningen

Följande styrkor med utbildningen framhävas i bedömningen:

- den goda lärarkapaciteten som utgör en stark och mångsidig akademisk grund för ämnets utveckling,
- det effektiva samarbetet mellan lärarna,
- den genomtänkta progressionen inom utbildningen,
- utbildningens anknytning till forskningen.

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

Bedömarpanelen anser att ämnet är mycket internationellt orienterad och föreslår att man i en framtida utveckling i högre grad utnyttjar samarbetsmöjligheter med andra språkämnen vid Uppsala universitet och även utanför den tyskspråkiga akademiska och kulturkontexten. (se s. 3-4).



Bedömarpanelen skriver att textkunskaper kunde utvecklas som ett område där språk, litteratur och historia alla är relevanta och hänger ihop med varandra (se s. 5).

Som rekommendation kan utläsas att överväga att införa moment där dialog med andra grupper än studenter övas (se s. 8).

Vidare rekommenderas att införa moment som stärker kontakten med arbetsmarknaden (se s. 9).

Prioriterat utvecklingsområde

Efter att bedömarpanelens utlåtande har distribuerats till alla kollegor inom ämnet och efter att ha diskuterats under ett ämnesmöte den 11 november 2020 identifierades frågan kring samverkan, dialog och arbetsmarknadsanknytning som ett utvecklingsområde där man inom ämnet vill lägga särskilt fokus på. Just frågor kopplade till samverkan kan få positiv påverkan till arbetsmarknadsanknytningen av utbildningen som förmodligen i ett senare skede skulle attrahera fler studenter.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Inom utbildningen i tyska på grundnivå finns idag kurser med professionsorientering som kurserna *Praktisk tyska I*, *Praktisk tyska II*, *Affärstyska*, som dock på senare år inte uppvisar ett större söktryck, varför vi anser att det är befogat med åtgärder och utvecklingsinsatser rörande professionsdelen av utbildningen – inte bara inom dessa kurser utan hela utbildningen på grundnivå. För ytterligare lyfta fram arbetsmarknadsanknytningen vill vi öppna upp till dialog och samverkan med alumni och aktörer utanför universitetet. Konkret överväger vi att:

- knyta alumni närmare till oss,
- samarbeta med amanuenserna vid Språkvetenskapliga fakulteten som har anställts under 2020,
- etablera kontakt med Uppsala Språkvetersällskap och andra aktörer,
- vända oss till KoSa och utveckla samarbetet,
- intensifiera utbytet och arbetet inom det nationella nätverket för ”Rikare med språk”, som samlar skolor, universitet och företagare från Uppsala och Växjö och koordineras av Goethe-institutet – ett samarbete som kan utvidgas till att inkludera andra språk.

Av en intensifierad alumniverksamhet förväntar vi oss att få information om vilket behov av kunskaper inom tyska föreligger på arbetsmarknaden och reflektera kring hur vi kan bemöta dessa. Som en möjlighet ser vi att vi utifrån dialogen med alumni kan få en indikation om möjliga uppsatssämnen, där frågor som är relevanta för arbetsmarknaden skulle kunna undersökas



(i uppsatser eller inlämningsuppgifter) och också tas upp inom undervisningen. Av kontakten med Uppsala Språkvetersällskapet förväntar vi oss att kunna använda oss mera av studenternas egna initiativ och förslag till professionsinslag i utbildningen.

Utifrån dessa åtgärder hoppas vi att å ena sidan få ytterligare relevanta indikationer om vilka förväntningarna kring språkutbildningen våra studenter och arbetsmarknaden har och å andra sidan hur vi kan göra vår språkutbildning mera eftertraktad utanför universitetets ramar och därmed höja anställningsbarheten och karriärmöjligheten för våra studerande.

Tidsplan: Under ämnesmötet där bedömarpanelens utlåtande diskuterades kom vi fram till att vi börjar med att kartlägga och genomlysa all befintlig samverkan som ämnet har inom och utanför universitetet. I ett andra steg kartlägger vi möjliga aktörer utanför universitetet där starka band till ämnet tyska kan finnas och etablerar kontakter med dessa för att ha ett utbyte på regelbunden basis. Allt detta är ett komplext åtagande då utgångsläget är mångfacetterad men vi bedömer att kartläggning av samverkansaktörer och alumni kan ske under vt2021 och att vi som följd av detta arbete kan genomlysa kursplanen för utbildningen på grundnivå med målet att identifiera förändringsmöjligheter gällande professionsaspekten. Ett intensifierat arbete med kursplanen för Tyska A1 och Tyska B1 kan inledas vt2021 och slutföras senast ht2021.

Språkvetenskapliga fakultetsnämndens slutsats och kommentar

Underlagen för kandidatexamen i tyska visar sammantaget att utbildningen uppfyller examensordningens krav. Institutionen ges i uppdrag att utveckla utbildningen så att examinationen av lärandemålen 5 – 8 tydliggörs. Institutionen kan också stärka och synliggöra relationen mellan utbildningen och arbetslivet.